

Amíg zacskóba nem rakja az eladó

A kenyér születése és vándorlása

A meleg kenyérszag rászakad a belépőre. A raktár zsemle- és kiflirengetege mellett a sütődobba lépünk. Az éjszakások tízedik órája dolgoznak. Hajnali 4 óra van. Fél óra van még a váltásig, az örületes kapkodásnak látszó, beidegzett mozdulatok még 30 percig tartanak. Ilyenkor már nem beszél senki. A mozdulatok sorát nem lehet elvéteni, a gépek nem állnak, a sütő másfél perc alatt megsüti a kiflit, a zsemlet, s szedni kell, aztán újra rakni.

Tíz órán keresztül

Az egyik gép mellett idős asszony hajlong. „Törzsgárdag” — mondja Nagy Barna üzemvezető. A több évtized alatt gerincferdülést kapott, 84-en dolgoznak itt két műszakban, este 7 órától a következő napon délután háromig. Megállni nem lehet, ebből az üzemből hajnalonként 200 ezer darab süteményt szállítanak ki 400 miskolci boltba és jó néhány környező községbe. Tíz városi gépkocsi van, az elsőre fél 4-kor pakolnak.

Az ötödik is elindul

A raktárajtóban már ott áll az ötödik kocsi. 5 óra van, igekezni kell. Az ötödik kocsi párosa Szűcs László gépkocsivezető és Szoboszlai Tiborné kíséri. A párosok tagjai nem cserélődnek, mert — ezt már Szűcs László magyarázza — meg kell szokni egymást. Új emberrel nehéz. A szállítási útvonal mindig pontosan ugyanaz, s ha a kíséri már „rég” a vezető mellett — még megállás előtt tudja, hogy a következő bolt elé

hány rekesz süteményt kell rakni.

— Egy fordulóban 52-szer kell leszállni — mondja, s már ugrik is. — Idáig még sosem számoltam, de most megnéztem a menetlevelet — ezt már csak a visszakapaszkodás után tudja hozzátenni.

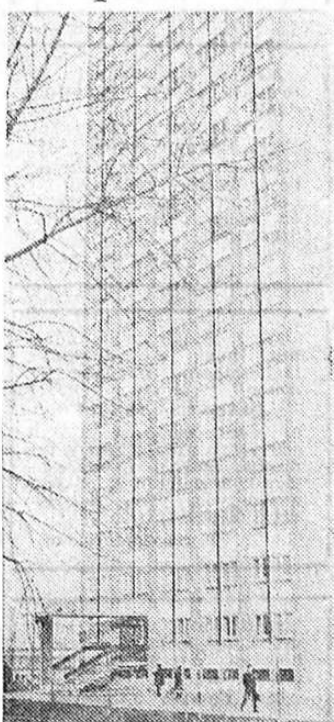
— Háromnegyed 4-re mentem a Marx téri garázsba. Reggel két forduló van ugyanazon az útvonalon. A nagyobb boltokba nem tudjuk egyszerre vinni az egész mennyiséget, mert nem jutna a többinek. A második forduló a „feltöltés”, azután harmadszor ugyanarra, összeszedni a rekeszeket.

„Ényém az összes Búza téri”

Hosszú az útvonal, a Szabó Lajos utcától a Dózsa György utcán, a Szentpéteri kapui üzletkig. De a Búza tér — átok. Ezt nem Szűcs László mondja, tán csak gondolja. Szinte méterenként kell megállni, a széles autópálya minden „egérlyukba” befarolni. Vegre kikerülünk a forgatagból. S a rekeszek lassan elfognak, minden bolt előtt „elhagyunk” néhányat. Ha nem nyit még az üzlet, a ropogós, meleg sütemények kihűlnek, megdermednek. Amikor a bolt eladója az éppen soron következő vásárlónak zacskóba rak néhányat, már nem ugyanaz a zsemle, kifli, mint 4 órakor volt. Amikor az eladó zacskóba rakja, már a nélkülözhetetlen táplálék. Születése és utazása, néhány óra története az illattal, meleggel együtt maradt el, valahol az úton.

Orosz Júlia

Februári napsütésben

Laczó József felvétele

Elapadtak a föld alatti patakok

Jól haladnak a csónakázótó építói Aggteleken

A rendkívül aszályos őszi és téli időjárás szokatlan jelenséget idézett elő az aggteleki Baradla-barlangban. A föld alatti mésországi sziklaalagútjaiban az időnként árvizeket okozó és hatalmas kőveket görgető Styx és Acheron patakok — utánpótlás hiányában — teljesen kiapadtak és a cseppköveket hízoló felszíni „vizellátás” is a minimumra csökkent. A

A halmaji kis lakás falán esküvői kép. Jóképű, hetyke a völgyény, csinos a menyasszony. Szinte süt a boldogságvárás mindkettőjük szeméből.

— Mindennap szorgalmasan főzök, úgy, mintha este ő is hazajönne.

Panaszos, kétségbeesett hang. Az asszony üzött, riadlan néz a látogatókra, úgy, mintha azok felébresztelnék, hogy mindaz, ami az ő és a hat gyerek számára tragikus, csak puszta álom, s az ébredés boldog gyermekcsacsogással teli, napfényes reggel lesz.

— Böven van részem az élet keserűségeiben... Hat éves voltam, amikor apámat elpusztította a háború. Anyám nevelt bennünket, a félárvaikat... És most őt, férjemet vesztettem el... Tizenégy évig éltünk együtt... El akartam magam ölni kétségbeesésemben, de eszembe

jutott, mi lesz akkor a hat gyerekkel.

A gyászruhás, elgyötört asszony csöppet sem hasonlít a fényképen látható menyasszonyra. Csupa rettegés és kétségbeesés. Férje, Kiss Vince, az ÉPFU volt gépkocsivezetője, tragikus véletlen következtében vesztette életét. Az igazi áldozat az asszony, aki a hat gyermekkel maradt magára, s az áldozatok a gyermekek, akik közül többen ma még nem tudják felfogni, miért nem jön haza este apu.

— En szorgalmasan főzök, és este várjuk vacsorára... Igen, a házat OTP-részletre építettük, úgy vettük a mosógépet, a tv-t is. Nem, a részletet már rendeztük. Nem is tudom, mi lenne akkor velünk.

A kicsiny szobában most sokan vagyunk. Az ÉPFU szocialista brigádjának megbízottai nézgelődnek a szobában. Több ezer forintot gyűjtöttek, azzal, és roppant nagy bórönddel érkeztek.

— A hónap közepén a brigádok még küldenek néhány ezer forintot. Tudjuk, ez nem enyhít a fájdalomon, de segít a családon.

Három asszony, a Május 1. női brigád tagjai kipakolják a bórönd tartalmát. Az otthon levő három kisebbik gyerek válogat közte, s Éva, a szőke kicsi lány nőies kíváncsisággal próbálgatja az egyik lánykacsmát. A brigádvezető, dr. Percz Béláné, s Tóth Béláné, a brigád egyik tagja anyai ellágyulással néz a kislányra.

— Évike, te a mi lányunk is leszel.

Az anyában, mintha végigrezdülne valami.

— Jöttek hozzám, hogy segítenek. Elviszik a gyerekeket. Nem szakítom el őket

egymástól. Ha egy sült krumplit eszünk is egész nap heten, akkor is együtt maradunk.

A brigádok képviselői megnyugtattak.

— Igen, mi is azt monduk, maradjon együtt a hat gyerek. Nem lesznek segítség nélkül. Minden brigád patronál egy-egy gyereket.

Mátyus János a Petőfi-brigád vezetője a kavicsbányában dolgozó három szocialista brigád nevében van itt. A kavicsbányaiak az ötödik osztályos Vince gyereket választják. A zömök, keménykötésű ember némi nézgelődés után kijelenti:

— Ugy látom, van még itt mit csinálni. Ha betoноzni kell, ha kavics kell, csak tessék szólni, s mi jövőnk a legelső szabad szombatban.

Kiss Vince 17 évig dolgozott a kohászatban. Rakodóként került az ÉPFU-hoz. Rendes ember volt, így gépkocsivezetőt neveltek belőle.

— Minden este várjuk... Nagyon jó ember volt. Mindig volt valami a zsebében a gyerekeknek. Nem ivott ő soha.

A legnagyobb gyerek tizenhárom, a legkisebb másfél éves. A brigádok, amelyek részt vállaltak a családfenntartásból, sohasem tudják pótolni Kiss Vincét, de talán ő sem tudják felmérni, hogy vállalkozásuk, együttérzésük milyen roppant sokat jelent e hét embernek, akik csodára várva ma sem hiszik a számukra tragikus valóságot. Az asszony ki tudja hanyadszor ismétli:

— Nem tudom miért, de mindennap szorgalmasan főzök, mintha ő is hazajönne este.

Csorba Barnabás

Együtt kell cselekednünk!

Senki ne nézze tétlenül

Kérdéseinkre válaszol dr. Csiba István rendőr ezredes, a BM osztályvezetője

Az alkoholizmus elleni küzdelem összetett (társadalmi, szociális, egészségügyi, családjogi, munkaügyi, büntetőjogi stb.) problémakört érint. Ez a harc tehát első sorban nem rendőri feladat, noha az alkohol feloldja az emberekben a gátlásokat, s ittasan elkövetett cselekedetük nem ritkán a közérdeket sérti. Erről beszélgettünk dr. Csiba István rendőr ezredessel, a Belügyminisztérium büntetőjogi osztályának vezetőjével.

— A részegség melyik fajtája a veszélyesebb?

Az ittasok közül kik kerülnek leginkább szembe a törvényekkel?

— A jogsértést általában nem a magatehetetlen részegség — ezek többnyire károsultak, sértettek —, hanem az önkontrollt elvesztő, izgága, kötekedő, érzelmileg felhangolt, növekvő önbizalommal rendelkező, „bátorra” vált ittas személyek követik el.

A statisztikai adatok szerint a bűnelkövetők között az alkoholos befolyásoltság évéről évre emelkedik; az elmúlt öt év alatt több mint 6 százalékkal nőtt. Az ittas állapotban levő bűnelkövetők között a 20—30 évesek aránya a legnagyobb (40 százalék), a 18—19 éveseké 8 százalék, a fiataloké 5 százalék felé tart. Az alkohol közrejátszásával a bűnözők több mint fele követett el a közbiztonság és közrend, 14

százaléka pedig személy elleni bűntetteket. Csak példaként említem, hogy a hivatalos személy elleni erőszak büntetett elkövetők 62 százalékának, a garázdálkodó, továbbá az emberölést megkísérlők felének, a súlyos testi sértést okozók 33 százalékának, a személyi sérelmet okozók 17 százalékának cselekedetében játszott közre az alkohol.

— Hogyan látja a fiatalkorúak ivását, az alkoholizmus térhódítását soraikban?

— Az alkoholizmus káros hatásaként a jövő nemzedékéről is szólni kell, ugyanis a fiatalok körében is terjed az alkoholfogyasztás. A garázdálkodó szabálysértése miatt eljárás alá kerültek 4 százaléka fiatalkorú volt. Véleményünk szerint a családi környezet, az iskolai nevelés lehetőségei nincsenek kellően kihasználva — pedig az első lépéseket a nevelésben itt kell megtenni — és csak a kirívó esetekre, néha azokra is késve figyelnek fel. Okvetlenül számíthatunk ezenkívül a munkahelyi kollektívák erejére, a társadalmi szervezetekre, konkrétan a szakaszszervezeti bizalmi munkájára, a kereskedelmi és vendéglátóipari dolgozókra, hiszen a fiataloknál többszörösen is káros ez a szenvedély, mert gyorsabban veszítik el önkontrolljukat, és fejlődő szervezetüknek valóban méreg az alkohol.

— Milyen eredményeket és milyen további feladatokat lát az alkoholizmus elleni küzdelemben?

Mint ismeretes, a társadalmi összefogást az Alkoholizmus Elleni Országos Bizottság koordinálja, irányítja. Jelentős eredménynek tartjuk a bizottság javaslatát, amelynek eredményeként a MÁV területén, az Utasellátó Vállalat mozgó üzemeiben megszüntették a tömény szesz és az úgynevezett ledig bor értékesítését. A budapesti pályaudvaron, a vasúti sínek mellett levő árusító helyeken tömény szesz nem kapható.

Ugyanakkor nem tartjuk ederséget árusító üzletekben a szesz ital árusítását. Jó kezdeményezésnek tartjuk az Alkoholizmus Elleni Országos Bizottság javaslatát, hogy az alkoholisták részére létesítsenek munkaterápiás intézeteket.

A magunk részéről változatlanul fontos feladatunknak tekintjük a bűnözés megelőzését szolgáló rendőri intézkedések kidolgozását és bevezetését, a hivatalok, intézmények, szervek tájékoztatását E helyen is szeretnénk megköszönni a lakosság segítségét, mert az idejében adott tájékoztatás, információ, intézkedő rendőri segítség lényegében közös ügy, a közbiztonság továbbjavításának, az alkoholizmus elleni harc sikerének része.

barlang szinte teljesen kiszaradt, és ez jelentősen meggyorsította a föld alatti csónakázótó építőinek munkáját.

Az 500 méter hosszú, hat és húsz méter széles mesterséges tavat — amelyet a két patak vízzel táplálnak majd — a hangversenyterem mögötti sziklaüregben alakították ki. A dolgozók a föld alatti „száraz időjárást” kihasználva a leendő 2 medrétől mintegy 2 ezer köbméter iszapot távolítanak el és a víznélő sziklapedésekkel cementes agyaggal tömlik ki. Ez a munka jó ütemben halad, s így előreláthatólag a tavaszi hónapokban a tavat egy ideiglenes gáttal elzárják, feltöltik és megvizsgálják, hogy a víz nem szökik-e el belőle. Közben a mesterséges tó partján hozzáfogtak a két méter széles, sűrű betonjárdá építéséhez, és az év végéig a cseppköképződmények megvilágítására nagy teljesítményű normál és jódiónos reflektorokat is felszerelnek.

Kikeltek az első naposcsibék

Gyűjtik a kacsatojásokat Olaszliszván

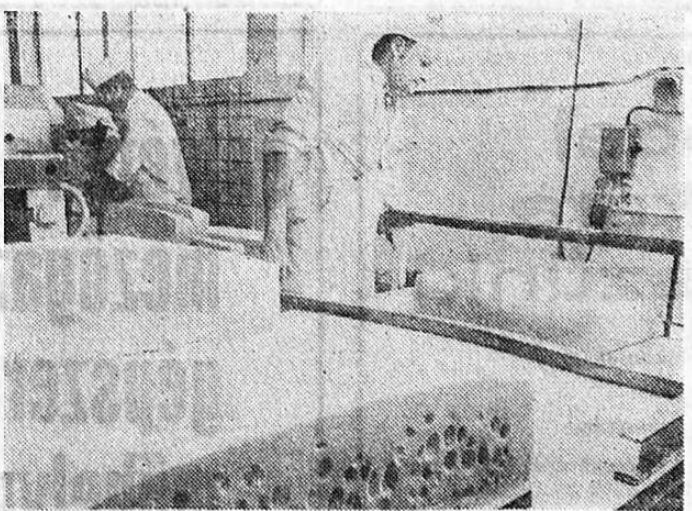
Olaszliszván — Borsod megye egyik legnagyobb keltetőállomása — kikelték az év első naposcsibéi. Hétfőn a jól fűthető gépkocsikon már 45 ezer „aproszgot” szállítottak el a közös gazdaságokba, és az értékesítő szövetkezetekbe. Az olaszliszváiai a kevés takarmánnyal

gyorsan hízó hibrócsirkéből az év végéig 1 millió 600 ezeret keltetnek

és az ehhez szükséges tojásmennyiséget a megye három nagy baromfitenyésztéséből: a sátorlajújhelyi, az edelényi, és a sajóvámosi termelőszövetkezetből szerzik be. A tavasz közeledtét jelzi, hogy

kacsatelepükről is egyre több tojást gyűjtenek. Így a napokban már megkezdtek a pekingi kacsák keltetését is, amelyből február végén, illetve március elején mintegy 25 ezer a piacra kerülnek.

Répcelaki újdonságok

A Vas megyei Tejipari Vállalat répcelaki sajtgyárában naponta 70 ezer liter tejet dolgoznak fel. Terméklistájukon több újdonság is szerepel. Itt gyártják egyebek között az ízesített Royal-sajtsaládót, amely rövid idő alatt igen népszerűvé vált a hazai fogyasztók körében. A választék állandóan bővíül. Jelenleg 23féle ízesített sajtot állítanak elő. A gyár dolgozóinak útjára alapján korszerűsítették az ementáli sajt gyártását is. A 70 kg-os sajtkolosszusokat Répcelakon szögletes formákba öntik, így könnyebb a szállítás, a tárolás, s a csomagolási veszteség is kisebb, mint a hagyományos „malomkő” formánál. Az ország legnagyobb sajtgyárának termékei igen népszerűek külföldön is.

Tanácskozás a cukorrépáról

A Borsod megyei Tanács mezőgazdasági és élelmiszerügyi osztálya, a Szerencsi Cukorgyár, az AGROKOR, a Borsodi Növényvédő Állomás és a Magyar Agrártudományi Egyesület megyei szervezete cukorrépa-termesztési tanácskozást rendez február 10-én, csütörtökön délelőtt 10 órai kezdettel Szerencsen, a cukorgyár kultúrtermében.

A megnyitót Fejes László, a megyei tanács elnökhelyettese tartja. Utána Szabó Géza, a Cukoripari Vállalatok Trösztjének igazgatója tart előadást. A cukorrépa-termesztés jövődelmezése és a cukorrépa-termesztés gépesítése címmel. A hozzájárulást és a vitát üzemi bemutató követi.